

Dünyada Enler

– M.Filizman · 06 Şubat 2010

Dünyada En'ler

Dünyanın en

geniş ülkesi Rusya'dır. Yüzölçümü: 10.610.083 km²

küçük ülkesi Vatikan'dır. Yüzölçümü: 0.272 km²

çok ülke ile sınır komşusu olan ülke Çin'dir. Komşu ülke sayısı 15.

uzun kesintisiz sınırı ABD - Kanada arasındadır.

kalabalık kenti Japonya'nın başkenti Tokyo'dur. (26.5 milyon)

geniş alana yayılmış kenti Avustralya'nın Mt.Isa Queensland 25.427 km²

yüksek yerleşim birimi deniz seviyesinden 5.090 m. yukarıda olan

Çin'in Webzhuan bölgesidir.

alçak yerleşim birimi deniz seviyesinin 54 m. altında olan

ABD'nin California eyaletine bağlı Calipatria kentidir.

kuzeyindeki yerleşim birimi 78.5 derece kuzeyde olan

Norveç'in Ny Alesond kentidir.

güneyindeki yerleşim birimi 55.1 derece güneyde olan

Şili'nin Puerto Williams kentidir.

ıssız yeri, Güney Atlantik'teki Tristan Cunha adasıdır. (Hiçbir yerleşim yoktur.)

çok dil konuşulan ülke,

Papua Yeni Gine'dir.869 dil, lehçe ve ağız konuşulmaktadır.

kuzeydeki kara parçası Grönland açıklarındaki Islet of Odaaq'dır.

güneyindeki kara parçası, Güney Kutbu Antarktika'dır.

büyük çölü Kuzey Afrika'da bulunan Sahra Çölü'dür. 8.600.000 km²

büyük adası Grönland'dır. Yüzölçümü: 2.175.600 km²

büyük kıtası Asya Kıtası'dır. Yüzölçümü: 44.493.000 km²

büyük gölü İran'da bulunan Hazar Gölü'dür. Yüzölçümü: 371.000 km²

yüksek dağı Çin (Nepal)'de bulunan Everest'dir. 8.850 m.

yüksekten akan şelale Venezuela'da bulunan

Angel Şelalesi'dir. 807 m. yükseklikten akmaktadır.

derin mağara Fransa'da bulunan Jean Bernard Mağarası'dır. 1.494 m.

uzun nehir Nil Nehri'dir. 6.690 m

yüksek barajı Irak'ta bulunan Bekhme Barajı'dır. 230 m

uzun tüneli Japonya'da bulunan Aki Tüneli'dir. 12.8 km-1975 te tamamlandı

uzun köprüsü Japonya'da bulunan Akashi-Kaikyo'dur. 1.990 m 1998 te tamamlandı

Güneşe en yakın gezegen Merkür'dür. 69,4 km.

Güneşe en uzak gezegen Pluto'dur. 7.346 km

Dünyanın Güneşe olan uzaklığı 152,6 milyon km'dir.

En fazla uydusu olan gezegen Jüpiter'dir. 63 uydusu.

Günümüze kadar tespit edilen en büyük tsunami 1883 yılında Java Sumatra'da gerçekleşmiştir.

Tsunaminin yüksekliği 35 m'dir ve 36.000 kişinin ölümüne neden olmuştur.

Dünyanın en büyük transatlantığı olan Titanic'in 15 Nisan 1912'deki ilk seferinde buz dağına çarpıp batması sonucunda 1.517 yolcu yaşamını yitirmiştir.

Dünyada en çok can kaybına yol açan Cyclone adlı kasırga Bangladeş'te 1991 yılında gerçekleşmiştir ve 200.000 kişinin ölümüne neden olmuştur.

Dünyanın en sıcak yeri Libya'da El-Aziziya'dır. En yüksek sıcaklık 580 C

Dünyanın en soğuk yeri Antarktika'da Vostok'tur. En düşük sıcaklık -890 C

Dünyanın en kuru yeri Arica-Antofagasta, Pasifik sahili, Şili'dir.

Yıllık ortalama yağış: 0,1 mm

Dünyanın en yağışlı yeri Mawsynram, Meghalaya, Hindistan'dır.

(Yıllık ortalama yağış: 861 mm.)

Dünyanın en rüzgarlı yeri Honolulu, Hawaii'dir.

(Tespit edilen en yüksek değer: 380 kmh/236 mph)

Dünyanın en büyük piramidi Meksika'da Cholula de Rivadabia'da bulunur. Aztek'lere ait piramit 182 107 metrekare alan üzerine kurulmuştur ve yüksekliği 54 metredir.

Dünyanın en yüksek arkeolojik alanı Şili ile kuzeybatı Arjantin arasındaki sınırda Andes Dağlarındaki dünyanın ikinci yüksek yanardağı Cerro Llullaillaco'nun tepesinde 6.743 metre yüksekliğindedir.

Dünyada en şiddetli deprem 22 Mayıs 1960'da Güney Şili'de 9,5 Richter ölçeğinde meydana gelmiştir. Sekiz yanardağ patlaması olmuş, deprem sırasında oluşan tsunami, Pasifik Okyanusu'nu aşarak Hawaii ve Japonya'ya kadar etkili olmuştur.

En sulu gezegen olan dünyada, güneş enerjisi okyanuslardaki suyu buharlaştırır, sonra yağmur olarak karaya yağarak nehirlerle ve okyanuslara geri döner. Bu döngü milyonlarca yıldır devam ediyor ve günde yaklaşık 136 trilyon litre su yeryüzüne iniyor.

Dünyanın en hızlı hayvanı pirelerdir. Pireler, 3 milimetrelik boylarına karşın bir sıçrayışta 500 mm'lik bir uzaklığa erişebilirler ya da 300 mm'lik bir yüksekliğe ulaşabilirler. Bir insan bu performansı gösterecek olsa 250 metre uzaklığa ve 150 metre yükseğe sıçrayabilir. Pireler dünya rekortmenleridir. Başka hiçbir hayvan kendisinden 100 defa daha uzağa ve 30 defa daha yükseğe sıçrayamaz.

Dünyanın en zengin üç insanı Bill Gates, Warren Buffet ve Paul Allen'dir. Bu üçlünün toplam geliri, dünyanın az gelişmiş 43 ülkesinin milli gelirinin toplamından daha fazla. Çoğu Afrika'da bulunan bu ülkelerde toplam 600 milyondan fazla insan yaşıyor.

Dünyanın en zengin üç ülkesi Kanada, Norveç ve ABD'dir. Bu üç ülkenin ortalama geliri, dünyanın en fakir 5 ülkesinin ortalama gelirinden 74 kat daha fazladır. Kanada, Norveç ve ABD, zenginlik sıralamasının en üstünde yer alırken, Sierra Leone, Nijer ve Etiyopya en altında yer alıyor.